

ЗАКОН НА КУЛОН

1 зад. Две частици с еднакви маси m са заредени с един и същи заряд e . Каква трябва да бъде масата на частиците, за да може силата на електростатичното взаимодействие на частиците да бъде равна на силата на тяхното гравитационно взаимодействие?

Отг. $m = 1,86 \cdot 10^{-9} \text{ kg}$

2 зад. Силата на гравитационно взаимодействие на две еднакви водни капки, заредени с едно и също количество електричество се уравнисява от силата на електростатичното взаимодействие. Определете заряда на всяка капка, ако радиусът на всяка от тях е $r_0 = 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}$.

Отг. $q = 3,6 \cdot 10^{-16} \text{ C}$

3 зад. Две еднакви топчета с радиус r са свързани с тънка нишка с дължина $l \gg r$. Едното от топчетата плава на повърхността на течност с плътност ρ и относителна диелектрична проникваемост ε , а второто топче с маса m виси на нишката вътре в течността. Намерете опъването на нишката, ако топчетата са заредени с равни по големина едноименни заряди q

Отг. $T = mg + \frac{q^2}{4\pi\varepsilon_0\varepsilon l^2} - \frac{4}{3}\pi r^3 \rho g$

4 зад. Два точкови заряда с големина q_1 и q_2 са разположени на фиксирано разстояние r един от друг. Големините на точковите заряди q_1 и q_2 могат да се менят, но винаги $q_1 + q_2 = q = \text{const}$. Определете силата на взаимодействие между двата точкови заряда. При какво условие при постоянно разстояние между тях тази сила ще бъде максимална?

Отг. $F = \frac{q_1 q - q_1^2}{4\pi\varepsilon_0 r^2}; q_1 = \frac{q}{2}$

5 зад. Три равни по големина едноименни точкови заряда q са разположени във върховете на равностранен триъгълник със страна a . Какъв по големина точков заряд q_0 с противоположен знак трябва да се постави в центъра на този триъгълник, за да може резултантната сила, действаща на всеки заряд да бъде нула.

Отг. $q_0 = \frac{q\sqrt{3}}{3}$

6 зад. Във върховете на квадрат със страна a са разположени четири еднакви едноименни точкови заряда с големина q . Определете:

а) силата, която действа на всеки от зарядите.

б) какъв по големина точков заряд q_0 с противоположен знак е необходимо да се постави в центъра на квадрата, за да може силата, действаща на всеки заряд, да бъде нула.

Отг. а) $F = \frac{q^2}{4\pi\varepsilon_0 a^2} \left(\sqrt{2} + \frac{1}{2} \right)$; б) $q_0 = q \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{1}{4} \right)$

7 зад. Две топчета с еднакъв радиус и една и съща маса са окачени на нишки така, че повърхностите им се допират. След предаването на топчетата на заряд $q_0 = 4 \cdot 10^{-7}$ C те са се отклонили така, че нишките образуват помежду си ъгъл $\alpha = 60^\circ$. Определете масата на всяко топче, ако разстоянието от точката на окачване до центъра на топчетата е $l = 20$ cm. Топчетата да се разглеждат като точкови заряди.

Отг.
$$m = \frac{q_0^2}{64\pi\epsilon_0 g l^2 \sin^2\left(\frac{\alpha}{2}\right) \operatorname{tg}\left(\frac{\alpha}{2}\right)} = 1,6 \cdot 10^{-3} \text{ kg}$$

8 зад. В равномерно заредена сфера със заряд с повърхностна плътност σ е изрязан малък отвор с форма на диск. Определете интензитета на електричното поле в центъра на отвора.

Отг.
$$E = \frac{\sigma}{2\epsilon_0}$$

9 зад. Ако интензитетът на електричното поле е по-голям от 33.5 kV/cm в сух въздух настъпва разряд. Какъв радиус трябва да има сфера, за да може да и се съобщи заряд $q = 1$ C.

Отг.
$$r_{\min} = \sqrt{\frac{kq}{E}} = 52 \text{ m}$$

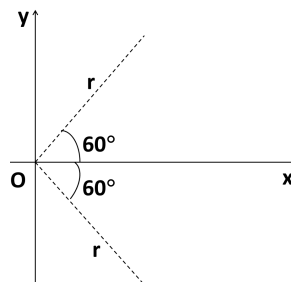
10 зад. Интензитетът на електричното поле близо до земната повърхност има големина $E = 150$ V/m и е насочен към центъра на Земята. Определете:

- а) сумарния заряд на Земята;
  - б) колко електрона се падат на единица площ от земната повърхност.
- Средният радиус на Земята е $R = 6.38 \times 10^6$ m.

Отг. а)
$$q = \frac{Er^2}{k} \approx 6,8 \cdot 10^5 \text{ C}$$

б)
$$n = \frac{q}{eS} = 8,2 \cdot 10^9 \text{ m}^{-2}$$

11 зад. Тънка еластична пръчка е равномерно заредена с положителен електричен заряд q и е огъната в дъга от окръжност с радиус r . Определете големината и посоката на интензитета на електричното поле в точка O.

Отг.
$$E = \frac{3\sqrt{3}q}{8\pi^2 \epsilon_0 r^2}$$